

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 76.

V Ljubljani, v torek 4. aprila 1893.

Letnik XXI.

„Narodova“ petindvajsetletnica.

Minolo soboto je preteklo petindvajset let, od kar je začel izhajati „Slov. Narod“ v Mariboru. Zaradi tega je list izšel v olepšani obliki in prinesel dolgo vrsto člankov in drugih spisov od prvih vodij naše napredne stranke. Mi bi se s to petindvajsetletnico ne pečali, da neso skoro vsi ti članki nekako naperjeni proti nam. Dovolj je znano slednjemu tudi katoliško vero ljubečemu rodoljubu, koliko je ta list v tem času naredil zmešnjav in razpora med nami Slovenci, ali vse to bi bili pozabili, da nas ne izzivajo razni člankarji.

V teh člankih se posebno naglaša, da se je „Sl. Narod“ vedno trdno držal svojega programa, da nikdar ni od njega odstopil. Mislili smo, da nas vid moti, ko smo čitali te besede. To je pa vendar že jako predrzno! Mi zasledujemo list v njegovem delovanju od svojega začetka in znano je nam, da razven „Narodnih Lystov“ v Pragi ga ni lista v širni Avstriji, ki bi bil tako pogosto menjal svoja načela; kar mu je včeraj bilo belo, mu je danes črno in narobe. Zastopal je vse nijanse od najširjega federalizma do največjega centralizma, od najgorečnejšega katoličanstva do pristnega židovskega liberalizma. V poslednjem oziru presegal je večkrat „Neue Fr. Presse“ na Dunaju, posebno še, kar se tiče surove oblike.

Pri svojem začetku je razvil jako lep program, katerega bi vsak pošten človek rad podpisal z obema rokama. Obetal je, da se boče potezal za pravice cerkve, narodno enakopravnost, federalistično preosnovo države, sploh za vse, kar je tedaj bil program konservativne ali federalistične stranke. Ko bi bil ostal pri tem programu, bi ga bili morali zares veseli biti, ker bil bi lahko mnogo pripomogel nam vsem v boju za naše verske in narodne pravice.

Iz prvih letnikov bi kdo sodil, da se je zares osnoval jedino zaradi tega, da odločneje povdarja federalistična načela, o katerih so bili nekateri slovenski poslanci zapeljani po raznih obljubah nekoliko odstopili glasujoč za dualizem. Ali kmalu je po predalih „Slovenskega Naroda“ potegnili vsa drugačna sapa. Kar je poprej zagovarjal, začel je pobijati. In 1873. in 1874. leta se njegova politika dosti več ne razlikuje v državnopravnem oziru od politike nemških centralistov. Smešiti se je začelo češko državno pravo in sploh federativna načela.

Leta 1873 so že sčertertja nemškutarji podpirali Mladoslavence in narobe. Videlo se je že jasno, da se te dve stranki po svojem mišljenju jako vjemata. Potem je v deželnem in državnem zboru se vedno jasneje pokazalo to prijateljstvo. In dné 26. marca 1874 je dr. Razlag v državnem zboru se slovesno izrekel za centralizem. Svoje mnenje podprl je s sploh znanimi liberalnimi frazami in pa s trditvijo, da bi v posamičnih manjših kronovinah zavladali malenkostni nazori in možem z obširnimi obzorjem, kakor je bil na primer on, bi drugzega ne kazalo, kakor izseliti se. Kako so Razlagovi nazori tedaj se vjemali z nazori nemških centralistov, je pa najbolj razvidno iz govora doktor Herbstovega, ki je govoril za njim in izrazil nado, da se napredni Slovenci kmalu popolnoma sporazumijo z nemškimi centralisti. Vse to počenjanje Mladoslavencev je pa iskreno zagovarjal „Slovenski Narod“, ki sedaj trdi, da se ni nikdar izneveril prvotnemu programu.

Pozneje je seveda „Narod“ povrnil se zopet k federativnemu staremu slovenskemu programu, kar pri njem ni bilo nikdar težko. Z nenavadno lahkostjo je menjal svoja načela.

Mladoslavenci so bili zginili vsaj na videz. Seveda dolgo „Slov. Narod“ ni mogel ostati zvest federativni politiki, temveč je taval tja in sem. Posebno poslednjih deset let je zastopal kaj različne nazore. V njegovih predalih se je zagovarjalo in pobijalo češko državno pravo, in to pod jednim in istim vredništvom in jednim in istim vodstvom. Branila in pobijala se je deželna avtonomija, priporočala narodna avtonomija v kaj različnih nijansah. Hvalila in grajala se je politika Mladočehov, ravno tako pa tudi politika Staročehov.

Ravno tako nedosleden je bil „Narod“ zastran vnanje politike. Pobijal in grajal je zvezo z Nemčijo in Italijo. Zagovarjal je zjedinenje Bolgarov in je opravičeval z nekim posebnim pravnim stališčem, da za Bolgare berlinski dogovor prav za prav niti ne velja, ker se Bolgari neso vprašali, ko se je ta dogovor sklepal. Jedva dober mesec pozneje je pa že trdil, da Bolgari nimajo nobene pravice, pri tem govoriti, temveč le velevlasti, v prvi vrsti Rusija, ki jih je osvobodila.

Zatajil je torej tisto narodno načelo, po katerem je zedinjena Bolgarija ravno tako opravičena, kakor zedinjena Slovenija. Iz vsega povedanega je razvidno, da je „Slovenski Narod“ neizmernokrat premenil svoja načela.

Neki spis v sobotni številki priznava, da je „Slov. Narod“ taktiko menjal in da morda tudi njegovo taktiko ni bila vselej prava. Iz povedanega je pa razvidno, da ni le menjal taktike, temveč načela sama, kakor se n. pr. zamenjava suknja. Imel ni prav za prav nobenih jasnih pojmov o političnih načelih, nobenih jasnih pojmov o političnih smotrih. Baš s svojo veliko nejasnostjo je pa v slovenski politiki napravil mnogo škode, večkrat povzročil največje zmešnjave. Pred vsem je pa vzgojil neko nerazodno občinstvo, katero na vse prisega, kar čita v svojem organu, naj bode še tako nasprotno temu, kar je prejšnji dan čitalo. Tako vzgojeno občinstvo pa pač ne hode za nobene politične boje, ker prav za prav nema nobenega lastnega prepričanja. Ta neznačajnost se utegne bitko maščevati, ako se politične razmere na slabše zasučejo.

Vsaj že sedaj vidimo, da prav v onih krogih, v katerih je „Slovenski Narod“ evangelij, vlada največja nedoslednost. Pri banketih in pri vinu sploh napivajo slovenski ideji, naglašajo potrebo slovenskih šol, otroke pa pošiljajo v nemške šole in doma nemški kramljajo.

Neki nemški časopis je bil objavil kaj čudne stvari o osebah, ki so prav v obližju „Slovenskega Naroda“. Mi se temu nismo čudili, ker od kod se hočejo navzeti doslednosti in značajnosti, ako slednji dan čitajo glasilo, ki je v resnici oživotvorjena neznačajnost, list, pri katerem so vodilo le slučajno mnenja menjajočih se oseb, ne pa kaka politična načela.

Slovenski velikošolci in „Vesna“.

Na Dunaju, dne 28. marca.

(Konec.)

Nočem se dotikati našega ženstva, kateremu se hoče „Vesna“ prikupiti in mu zato res vseskozi slavo speva; nepotrebno se mi tudi vidi, da besedi-

čim o oni takozvani ženski emancipaciji, za katero se „Vesna“, kakor čitamo vsaj „inter lineas“, močno ogreva, kajti sicer bi se utegnila zameriti svojemu ženstvu. Tolažimo se z nadejo, da naši generaciji izvestno še ne zasine ona zlata doba, kder bodeta moški in ženska zamenila svoji vlogi v javnem življenju.

Toda nekaj drugega nam je še na srcu, o čemur bi radi izpregovorili par besed.

Ono glasilo nekaterih slovenskih akademikov, ki nosi na pročelju ime deviške „Vesne“, naj bi bil tudi list — in to celó v prvi vrsti — leposlovno-znanstvene vsebine. O znanstvu sploh ne govorimo, kajti one razprave, ki so se do sih dob objavile v „Vesni“, ne zaslužijo, da se imenujejo znanstveni spisi, izvirnega tako ni bilo nič. Žali nas pa pač, da v „Vesni“ priobčujejo njeni roditelji duševno ubožstvo bedne svoje muze, kar se godi mnogim slovenskim visokošolcem na rovaš, kateri nimajo deleža pri „Vesni“.

Kakošna je bila usoda „Vesni“ o njenem porodu, kako pikre ocene so se prinašale v slovenskih novinah, da je prouzročila občno obsodbo, znano je slehernemu. Toda ni se čuditi, da so bili naši književniki tako malo veseli novoprobujene „Vesne“, kajti kdo bode hvalil list tako nekritične vsebine, list, kateremu nezrelost odseva iz sleherne vrstice, ki je poln logičnega protislovja ter poln nedostatkosti v pisavi.

Leposlovni nestvori v „Vesni“ nasprotujejo verskemu in uravnemu čutu in nasprotujejo slovenskemu narodnemu duhu. Kdor se hoče o resničnosti naše trditve uveriti, naj blagoizvoli čitati novelico „Za vzorom“ *), kjer se v okorni besedi očitno označuje fatalizem; menda se zdí kaj takega „Vesninim“ leposlovcem moderno za našo dabo.

O krasoslovju gospodje „Vesnjani“ sploh nimajo nobenega pojma, sploh nobenega krasoslovnega čuta; za primer navajam naklonjenemu čitatelju vzlasti takozvano povestico „Na božični večer“ **), kjer se tako obilo in nesramno greši zoper obče priznana krasoslovna načela, da se človeku gabi, kadar čita par odstavkov navedene povesti. Ako bi ne znal, kdo je pisal ono povestico, ne verjel bi, da more kaj tako nedovršenega skupaj zveržiti slovenski akademik, ki za svojih dijaških let ni čital več, nego vsaj jeden sam Jurčičev ali Stritarjev roman.

Ne vidi se mi dostojno, da bi preiskoval „pe-gazu“ v „Vesni“ srce in obist, to pristuje bolj konjedircu, nego meni. Pesmi, ki jih priobčuje „Vesna“, so komaj vredne, da jih imenujemo pesmi, so pač večinoma samo pesniški poskusi „invita Minerva“, po večjem erotične vsebine, nezrela sentimentalnost se šopiri v njih in prisiljena melanholija, vzdihnil bi samo rad s pesnikom:

„Bog pošlji nam satirika“.

da dostojno biča pesnike in pesnice take vrste, kakor so gospodičine Dánica, Urtica, Radica, ter zaduši ono ogromno smetje v slovenskem leposlovju, ki baš zadnja leta sém ter tam celó v priznanih leposlovnih listih tako bohotno porašča slovenski Parnas.

Tako pišejo gospodje „Vesnjani“ in ménijo celó, da se smejo uvrščevati mej priznane slovenske leposlovne književnike; domišljujejo si pa kaj takega uprav zato, ker je dr. Mahnič v svojem spisu na-

*) „Vesna“ I. letnik 1892, broj 1., 2., 3. in 4.

**) „Vesna“ 1893, broj 1.

pram „Vesni“ grajal na njih kaj aličnega, kakor je sèm ter tam v svojih ocenah trdil o mnogih, toda po obliki in jeziku s cela dovršenih umotvorih slovenskega leposlovja.

Toda, gospodje „Vesnjan“, Vi varate same sebe; vsaj so Vam znana ona latinska rekla: „Quod licet Jovi, non licet bovi“; „Duo si faciunt idem, non est idem“ itd. Ali umevate, kaj navedena slova povedó? To se pravi: umotvor, katerega nam podari pesnik, se ne sme primerjati pesniškemu nestvoru, katerega z velikim naporom skupaj zverži pesni-kovač. Kar zná spretno opisovati klasičnu pisatelj slovenskega leposlovja, tega ne umeje prebaviti v svojem umotvoru malomaren pisatelj, kateremu po besedah najbolj slovitega slovenskega kritika ne smemo reči pisatelj. Gospodje, vidite se nam slični nedolžnemu dečku, katerega veselí mazati na papir različne karikature; tudi on ne verjame, da je Rafael večji slikar od njega.

Splošno bi še radi omenili, kako vzoren jezik piše „Vesna“. Vprašam samo, kje so se oni gospodje, ki hočejo imeti svoj leposloven list, učili slovenske pisave? Domneva se nam, da so zajemali nauke v slovenščini pri Marku Pohlinu, kajti v naši dóbi ni mogoče več tako pisati. O slogu ni mogoče govoriti, vseskozi toliko nepravilnosti in zmedenih perijod, da človeka groza objema, ako čita par odstavkov. Kadar hoče učitelj slovenskega jezika z vzgledi pokazati svojim učencem, kako se ne sme pisati in kakih nepravilnostij se je ogibati, svetujemo mu „Vesno“, kajti oni list je v najmlajši dóbi slovenske književnosti vsaj po mojem mnenju najbogatejša tiskana zbirka za take primere. Žal, da tu ni prostora govoriti o slovnični nedostatkosti in debelih napakah, katere se v „Vesni“ kopičijo od broja do broja, dovoljeno nam bodi vendar vsaj par primerov navesti.

Kdor hoče uvideti v obče, kako trd jezik pišejo gospodje sotrudniki „Vesne“, naj čita „Nekaj iz praktičnega modroslovja“ *). Iz letošnjih brojev par mest: „Toda Vi, ki ste jedini pristni katolik na Slovenskem, našli ste urno vez in cilj svojim nameram ter udarili z vso Vam lastno brutalnostjo nas slovenske akademike v obraz, odrekajoč nam vsem, vsled po jednem akademiku izrečenem predlogu, ki je izviral iz najboljšega namena, in bil ne le znanstveno, temveč tudi stvarno popolnoma opravičen, čast in poštenje (sic! sic! to je slog slovenskega akademika, ki se hoče prepirati z dr. Mahničem; .. „da — z — iz — konteksta iztrganimi citati hoče dokazati“ (tako izdajatelji in lastniki „Vesne“, kadar se zagovarjajo napram prof. Mahničju); „po s tenko lego snega prikriti cesti“; „vlada zadeve ne smatra resnim itd., itd. brez konca in kraja.“

Gospodje akademiki, roko na srce, in povejte mi, ali Vas ni prav nič sram, da tako nepravilno pišete in tako germanizujete naš književni jezik, ki so ga ustvarili priznanja vredni leposlovci in jezikoslovci slovenski. Za Boga, spisi tako nezrele vsebine in tako nedostatne oblike tiskajo se, pošiljajo mej slovenski svet, da, vsiljujejo se celó šolski mladini. Tolažilo nam bodi, da „Vesna“ ne bode mnogo škodovala naši književnosti, katera nam sèm ter tam še vedno prinese kaj lepega in vzornega. Gospode akademike „Vesnjan“ pa obžalujemo, ker tako malo spoštujejo slovenski narod, da jim ni nijedna stvar več sveta in draga. Vsekako si bodo zgradili na pozorišču slovenske književnosti trajen spomenik, ki jim bode „testimonium“, toda ne „divitiarum“, ampak „paupertatis“.

Završujemo. Pripomnimo še jedenkrat, da nismo pisali iz mrznje do akademikov-„naprednjakov“, marveč samo zato, ker nam se je zdelo umestno, da pojasnimo slovenskemu občinstvu tudi svoje stališče. Basta!

M—d.,

slovenski visokošolec.

*) „Vesna“ letnik I., 1892, broj 1., 2., 3., 4.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. aprila.

Povišanje vojske. V letošnjem letu so se pri 25 polkih stotnije pomnožile za 9 mōž. Drugo leto se pa to povišanje števila vojakov izvrši pri drugih 25 polkih. Tudi se namerava pomnožiti topništvo in pa nekaj storiti za vojaško nastanjenje v

Galiciji. — Tudi se misli na preosnovo avstrijske deželne brambe, da bode jednako organizovana, kakor je ogerska. Uvesti se misli mej drugim pri deželni brambi tudi dveletna prezenčna služba. Preosnova deželne brambe bode stala kakih 20 milijonov. Izvršila se pa ne bode nakrat, temveč polagoma v dveh letih. Za to povišanje vojske se bodo že letos zahtevali potrebni krediti od delegacij, oziroma od državnega zbora. Delegaciji in državni zbor bode najbrž brez posebnega ugovaranja višje kredite dovolili. Kadar gre za povišanje vojne sile, so naši postavodajni zastopi jako radodarni. V jednom oziru je to prav lepo, da se kaže tak patrijotizem, ali na drugi strani pa patrijotizem zahteva vendar tudi ozir na davkoplačevalce.

Liberški župan pri češkem namestniku. Vpliv Nemcev se tudi v tem kaže, kako prijazno je češki namestnik vsprejel novega liberškega župana dr. Bayerja. Zagotavljal mu je, da je trdno prepričan o patrijotizmu in zvestobi cesarju liberškega prebivalstva. Rekel je, da je sam severnočeški Nemec in pozná dobro prebivalstvo. Liberčani so vrli ljudje, in on o njih niti misliti ne more, da bi gojili kake iredentske namere. Sedanska slavnost in pa zadeva gledé nekega napisa v kopališču sta bili sicer napaki, ali namestnik tudi teh dveh stvari preojstro ne sodi. Pač se je pa izrekel namestnik nepovoljno o čeških agitacijah v Liberci. Opominjal je pa župana, da naj spoštuje zakone in vladi ne dela kake opozicije. Iz vsega tega vsprejema posnemamo, da v vladnih krogih zmatrajo za potrebno, ohraniti si naklonjenost Nemcev. Po vsem tem nimajo zlasti češke manjšine v nemških mestih pričakovati, da bi se vladni krogi ozirali nanje. To je gotovo žalostno, ali je posledica mladočeške politike.

Zjednjenje hrvatskih opozicij je vzbudilo veliko nevoljo v srbskih krogih in naši državi, pa tudi v kraljevini. V Novem Sadu izhajajoč „Branik“, ki je sedaj vedno simpatizoval z smerno hrvatsko opozicijo, sedaj grozno kriči proti Hrvatom. Še bolj pa kriče proti Hrvatom srbski listi v kraljevini, kjer ložje svoje misli odkrito povedó. V naglašanju hrvatskega državnega prava vidijo Srbi le hrepenenje po Bosni in Hercegovini. Po mnenju belgrajskih politikov morate te dve deželi prej ali slej pripasti Srbiji. Nekateri srbski listi kar zahtevajo, da naj se Srbija raztegne do Triglava. To lepo kaže, kako malo naklonjena je nam srbska državnica. Seveda bati se Avstriji Srbije ni. V Beogradu bi pa pač bolj prav naredili, da bi gledali bolj, da bolje vravnajo domače razmere, nego da gojé take neuresničljive sanjarije. Pri tem se pa kaže, da v Srbiji še ne vedó, kako zvesti so avstrijski Slovani cesarju.

Dogodki v Saint Denisu. Kako žalostne razmere so v nekaterih krajih v Franciji, kažejo dogodki v Saint Denisu. V tem kraju ljudje vedno bolj hodijo v cerkev. To je pa jezilo tamošnje socialiste, posebno socialistične občinske svetnike. Pred zadnjo nedeljo so napali socialisti mej njimi več občinskih svetnikov ljudij, ko so šli iz cerkve in jih trideset hudo pobili. Socialisti trdijo, da je propovednik hudo hujskal proti republiki in je to bilo povod neredom. Preiskava je pa pokazala, da v tem ni nič resnice. Že lani so bili v Saint Denisu podobni nemiri. Tedaj je vlada zapretila, da bode dala zapreti cerkev, ako se bodo neredi ponavljali in to so hoteli socialisti doseči. — Jednake žalostne razmere so v nekaterih drugih francoskih občinah. V Maillacu ni bil župnik varen pred napadovalci in škof mu je moral dovoliti, da zapre cerkev in za nekaj časa ostavi ta kraj. Socialisti močno agitirajo proti duhovščini, ker vidijo v njej najhujše nasprotnike. Drugi prebivalci se pa jim povsod ne upajo ustavljati. Take razmere pa utegnejo imeti še mnogo nevarnejše posledice.

Novo francosko ministerstvo. Kakor se govori, bode novo ministerstvo tako sestavljeno: Méline, predsedstvo in pravosodje; Dupuy, notranje stvari; Develle, vnanje stvari; Poincaré, trgovino; Viger, poljedelstvo; general Loizillon, vojno; admiral Rieunier, mornarico; Delcasse, kolonije. V novem ministerstvu bilo bi torej pet prejšnjih ministrov. Novi ministerski predsednik je 55 let star. Opravljal je že razne visoke službe. Bil je že minister poljedelstva in predsednik zbornice. On je znan kot dober zagovornik kmetijskih koristij in varstvenih carin. Po političnem prepričanju je bolj zmeren republikanec. S čisto političnimi vprašanji se je pa dosedaj še malo pečal, temveč le bolj z narodno-

gospodarskimi. Da je predsednik republike njega poklical, to ima najbrž svoj povod v tem, da se hoče prebivalstvo nekoliko odvrniti od političnih vprašanj in njega pozornost bolj obrniti narodnogospodarskim vprašanjem. Zmerni republikanci menda upajo na ta način doseči pri volitvah najlepše vsepehe.

Cerkveni letopis. Starost papežev.

Odkar so se papeži preselili zopet iz Avinjona v Rim od leta 1378, je bilo 16 papežev, ki so presegli 80. leto. Mej njimi je najmlajši Gregor XVI., ki je umrl leta 1846, 80 let, 8 mesecev in 12 dnij star. Za njim: Gregor XII., Kalikst II. in Benedikt XIII. so umrli 81 let stari, Aleksander VIII. in Pij VII. — 82 let, Gregor XIII., Inocenc X., Benedikt XIV. in Pij VIII. — 83 let, Pavel III. — 84 let, Klemen X., Klemen XII. in Pij IX. — 85 let. Najstarejša mej njimi sta Klemen XII. in Pavel IV. Ta je bil izvoljen star 89 let in umrl je star 93 let. Pred 1378 je doživel Gregor IX. malo ne 100 let. — Božja roka čuva posebno Kristusove namestnike.

Odpustki.

Sveti oče Leon XIII. je dovolil 100 dnij odpustka jedenkrat na dan, tudi za duše v vicah, za vsacega, kdor izreče ta-le vzdihljaj: „Sveti Jožef, vzor in varuh ljubimcev sv. srca Jezusovega, prosí za nas.“

Turčija in katoličanje.

Znano je, da kani kmalu zborovati evharistični shod vseh katoličanov. Predsedoval bo kardinal Langenieux. Turški sultan je tudi dovolil, da nima turška vlada nobenega zadržka proti romanju k evharističnemu shodu. — Sveti oče je o priliki, ko mu je odposlanec sultanov, armenski patrijarh mons. Azarian, voščil srečo, češ, da moralna sila njegova ima največji važnost za socialni red v Evropi, z mnogimi odlikovanji počastil spremstvo patrijarhovo. Pri tej priliki je tudi podelil red svetega Silvestra vnetemu armenskemu katoličanu Garabed Effendi Karakah-u, ki je z vsemi svojimi močmi delal in tudi dosegel, da so se ustanovile katoliške šole v Armeniji. — Pod Turkom imajo tedaj katoliški Armenci verske šole, pri nas pa — ?

Krščanska gorečnost.

Kristijanje mesta Vitigudino na Španjskem so se zbrali in sklenili, da v letošnjem postu nobeden ne pojde v gledišče. Zbirali so denar in, kar so zbrali, dali so igralcem, da morejo oditi.

Svoboda cerkvena.

Sodišče v Navari je obsodilo župnika iz Azegre, vč. g. A. Larrióna, ker je v cerkvi pridigoval, da je civilni zakon — postavni konkubinat. Katoličanje navarski so sestavili protest, v katerem pravijo, da nima pravice liberalna država, da bi se postavila za sodnika propovednikom večne resnice. In „Semana catolica“ pristavlja: „Kot častiti duhovnik Larrión bomo tudi mi vedno trdili, da ne vežejo državni zakoni in ne zaslužijo niti imena zakonov, če so v nasprotju z božjimi in cerkvenimi zapovedmi. Mi moramo proglašati in izpovedovati sveto vero, kateri pripadamo, in vlada nam v tem oziru ne bo nikdar s svojo sodbo zavezala jezikov.“

Protestantska javna kapela

se je v Madridu vendar-le odprla dne 17. m. m. Vsa katoliška Španija protestuje; vse katoličani se čutijo žaljene. „Semana cat.“ piše mej drugim: „Hej! Ta tempelj — — —, s križem ali brez njega, z vrticami iz sv. pisma ali brez njih, je sramoten spomenik vlade katoliškega naroda, je kričoč napad na vest Španjcev v imenu svobode vesti. Mi protestujemo kot katoličani, ker vidimo, da se žali naša vest. Mi protestujemo kot Španjci, ker vidimo, da se sramote sveta in slavna izročila naše domovine. Mi protestujemo kot državljani. Mi protestujemo kot ljudje, katerih dostojanstvo je žaljeno.“ Drugi katoliški list španjski piše tako-le mej drugim: „Ker nismo jedini, se žali Kristus; ker nismo jedini, se osramočuje Španija, ker nismo jedini, imamo veliko odgovornost pred Bogom in pred ljudmi. V resnici, naša nesloga pojašnjuje v nekoliko ravnanje vlade. Zjedinjeni, organizovani katoličanje, boreč se za Boga in za domovino, bomo vzbujevali spoštovanje, sedaj pa, ko so razdruženi, zmorejo malo in liberalizem jih zaničuje.“ Tudi za nas je lep nauk v teh besedah!

Kako praznujejo v Ameriki nedeljo.

V Združenih državah so v nedeljah samo le-karnice odprte. Štacije in gostilne so prazne, šum vozov, krik prodajalcev — vse poneha, da se je kar čuditi. Nič drugega se ne sliši, nego li orglje in pobožno petje, katero s cestnega šuma dviguje duha v nebesa. Pred nekaj leti so z verigami zaprli ulice, koder se je opravljala služba božja, da ne bi vozovi motili pobožnosti. A sedaj so to pustili, ker je bilo nepotrebno. Omnibusi v nedeljah ne vozijo in tudi po železnicah poneha delo. Gledišča, plešišča in vsa druga javna zabavišča so zaprta. Samo cerkve so pa odprte in ob 10. navadno se oglašé zvonovi, vabé k službi božji. Po deseti uri so ulice kar zapuščene in slabo se sodi o vsakaterem, kdor hodi ob tem času po ulicah. Vendar je Amerika najbogatejša. Da se dobó božji blagoslov, treba je zato pred vsem spolnovati božje zapovedi.

Ogenj pri sv. grobu.

Pred malo dnevi bi se bila kmalu zgodila velika nesreča v cerkvi božjega groba v Jeruzalemu. Nad 1000 ruskih romarjev je bilo v cerkvi, ki so hoteli ondu prebiti celo noč. Tu prične goriti na galeriji armenski. A, hvala Bogu, ni bilo nič hudega. — Opaža se že dolgo, da se čudežno brani božjegrabna cerkev. Vsak obred krščanski ima ondukaj svojo galerijo; neštivilnokrat se je že pripetila kaka velika nevarnost. Vendar nikdar še ni bilo hude nesreče in cerkev je vedno ostala nepokvarjena.

Romanje delavcev na Montmartre.

Ker francoski delavci v veliki večini ne morejo misliti na to, da bi romali v Rim k sv. očetu, je sprožil mons. Leon Harmel misel, naj bi romali v cerkev Jezusovega Srca, ki jo je „spokorna in pobožna Francija“ postavila predvlaskim na Montmartru v Parizu. Sveti oče in kardinal-nadškof pariški sta odobrila tako romanje. Vč. g. Bureau, generalni vikar pariške nadškofije, je predsednik romarskemu odboru. Sveto Srce bo rešilo Francijo, pravi L. Harmel. Z romanjem se bo pobožnost svetega Srca razširila med ljudi; pripravljalo se bo, da se cela Francija spokorna pokloni Jezusu Kristusu, svojemu Odrešeniku.

Sveta katoliška cerkev.

Kakor kaže oficijelni letnik Vatikana, „Gerarchia Cattolica“ za leto 1893, šteje sveta katoliška cerkev sedaj 62 kardinalov. Praznih je šest kardinalskih mest, dva kardinala sta od sv. očeta „in petto“ odložena. 10 kardinalov je imenoval še pokojni papež Pij IX., 52 slavno vladajoči Leon XIII. Kar vlada sveto cerkev Leon XIII., umrlo je 88 kardinalov. 4 kardinali so rojeni v Rimu, 31 v Italiji; od drugih 27 je 5 Nemcev, 3 Avstrijci (Schönborn, Dunajevski, Gruscha), 1 Oger (Vasary), 5 Francozov, 4 Španci, 3 Angleži, 2 Portugizci, 2 Amerikanci, 1 Belgijec. — Na vsem svetu je 799 nadškofov in škofov latinskega obreda, 55 nadškofov in škofov vzhodnega obreda, 324 titularnih nadškofov in škofov, 12 nadškofov in škofov, ki so se odpovedali svojim škofijam, in 7 prelatov, ki imajo škofjo jurisdikcijo. Vkupe 1268 višjih cerkvenih dostojanstvenikov. — Leon XIII. je ustanovil za časa 15letne svoje vlade: 1 patrijarhat (Goa v vzhodni Indiji), 27 nadškofij, 77 škofij, 27 apostolskih vikarijatov in 18 apostolskih prefektur, vkupe 171 novih mest. + 4.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. aprila.

(Velikonočni sprevedi vstajenja Gospodovega)

vršili so se zelo veličastno po ljubljanskih cerkvah. V stolnici je vodil vsled bolehnosti prevzvišenega gosp. knezoškofa spreved mil. gosp. stolni prošt dr. L. Klotutar. Spreveda so se udeležili načelniki raznih oblastev, vodja deželne vlade baron Hein, deželni glavar Oton Detela in njegov namestnik dr. Fr. Papež, deželnega sodišča predsednik Kočevar itd. Krasno pomladansko vreme je bilo veličastnim slavnostim posebno ugodno.

(Trideset let feldmaršal.) Danes je minolo 30 let, kar je nadvojvoda Albreht imenovan vojni maršal. Ime nadvojvode Albrehta je združeno tesno z zgodovino naše vojske v drugi polovici tega stoletja. V letih 1848 in 1849 bil v bitkah pri Santa Luciji, Mortari in Novari na Laškem. L. 1866 je pa kot glavni poveljnik zmagal v bitvi pri Ku-

stoci. Nadvojvoda pa nile v vojski skrbel za vojake, temveč mu je tudi v miru bila brambena moč države vedno pri srcu. Zanimal se je za preskrbljevanje vojakov in sploh za vse, kar se vojaštva tiče. Poleg tega je pa tudi neštivilno dokazov, da je nadvojvoda ne le vojska, temveč tudi blaginja vseh narodov na srečo. Feldmaršala spoštuje vse avstrijsko prebivalstvo in želi, da ga Bog še dolgo ohrani.

(Ribarsko odgojevališče.) Dvorni svetnik baron Hein prišel je včeraj zopet na Studenec pri Ljubljani in ogledal si je tam s svojo g. soprogo ribarsko odgojevališče, popraševal z zanimanjem po vseh posameznostih, katere mu je razkazoval ribarskega odseka načelnik prof. Franke. Po več kot jedno uro trajajočem ogledovanju, katerega se je udeležil tudi deželni odbornik dr. Papež, zapustil je gospod baron Hein zavod z izrazom pohvalnega priznanja.

(Nevarno je zbolel), kakor se nam iz Blok brzojavno poroča, čast. g. župnik Kaplenek. Priporoča se v molitev.

(Stari vojni listi.) U. kr. trgovinsko ministerstvo je sporazumno s c. kr. finančnim ministerstvom določilo za porabo starih voznih listov podaljšalo za nadaljnje tri mesece, to je, do konca junija t. l. Med tem časom smejo se torej stari vojni listi z vtisnjenim kolekom, ki so bili za notranji promet v rabi do 31. decembra 1892, rabiti ne le pri pošiljaturah do avstrijskih postaj, temveč sporazumno z ogerskim ministerstvom, kakor doslej, tudi pri pošiljaturah do ogerskih postaj. Istotako ni smeti zavriniti onih pošiljatev, ki med tem časom s starimi ogerskimi voznimi listi pridejo z Ogerskega do avstrijskih postaj.

(Slovenskim romarjem v Rim!) Ker mi je nemogoče odgovarjati na posamezna vprašanja dragih rojakov glede stanovanj itd., odgovarjam tem potom, da so v Animi že davno oddana vsa stanovanja, pač pa bode mogoče v zasebnih hišah do 11. aprila najeti potrebno število sob. Opozarjam pa romarje, da znaša povprečna cena hrane in stanovanja za osebo na dan 8 lir, torej približno 4 gld. avstrijske veljave. Stanovanja bodo zvedeli romarji od g. Pavlina zadnje dni pred odhodom in med vožnjo. Nekaj stanovanj bode skoraj gotovo po nižji ceni. Ig. Žitnik.

(Novice za — spravo.) Jezikave starke ni lahko prestajati. Če se pa starosti loti še domišljavost in nečimernost, potem — gorje vsakemu, kdor pride blizu. Nekako vse te lastnosti diči naše „Novice“. Že dolgo smo jih pustili v nemar, danes pa zopet moramo povdarjati, da zlobnosti „Novičine“ ni mere. S tistim svojim starim, miroljubno vkrojenim slogom so že sbrale vse laži o našem škofu in toliko cincale pri njih sem in tja, da mora bralcu ostati zavest, da so resnične. Nam in našemu listu skušajo tudi čisto deliti kake zaušnice, a kar je najnespametnejše, umevati nas nočejo, dokaza z naše strani nobenega ne sprejmo in samo nas delajo — krive. V soboto zopet. Članku so dali naslov „zmage dan“. Pišejo nam v njem o pomladi, o vstajanju, o Slovencih, o l. 1848, o Poljaki, o spravi, o miru. Vse je pisano tako ljubeznivo in modro, da je veselje; a pred koncem ima tale stavek: „Nesloga med Slovani naj se tudi dela v imenu pristnega katoličanstva, je po svojih posledicah vendarle v korist nemškemu liberalizmu in židovstvu“. O pristnem brezverstvu, o pristnem cinizmu nekaterih naše mladine, o pristni posurovelosti marsikakih slovstvenih biserov, o pristnih lažeh o škofu, o pristnem sovraštvu do njega in do duhovščine, o pristnem zaničevanju sv. cerkve in njenih zapovedij — „Novice“ nič ne povedo. — Saj vedo, komu služijo. „Pristno katoličanstvo“ — si za vse dobro; ko prebiramo „Novice“, se nam zdi v resnici smešno govorjenje o srednji stranki, o nevtralnih domoljubih. Res je, da te baže modrijani mnogo govore o škodljivosti prepira, o spravi in ljubezni, a sami le še dražijo. Vsega so krivi duhovniki, se bere med vrstami. Če računate samo z dejstvi in če že res nimate sploh smisla za cerkev in pojma o njenem zvanju, pomislite vsaj to, da je skoraj brez izjeme vsa duhovščina po svojih skušnjah v srce prepričana, kako globoko se je zajedel liberalizem v našo državo in — v naš narod, in koliko dolžnost boja nalaga že poklic duhovniški. Korporativno nastopajoči duhovščini naši pa se skazuje vsaj toliko spoštovanje, kakor posamnim agentom ali advokatskim pisarjem! Kdor noče priznati te jedinstva in tega samorastega prepričanja, z njim je zastoj vsaka beseda. Seveda

se duhovščini očita tudi hinavščina in slepa desura. A toliko svobode, toliko prostega gibanja nima slepa kateri stan kakor duhovniki. Saj poznamo klečeplazenje in hinavščino in zavidnost, a ne — pri nas. Ljubezni in vdanosti katoliškemu škofu nam ne narokava sebičnost, marveč božji zakon, vsak dober duhovnik ve, da je on uprav tako pri svojem delu božji hlapec, kakor njegov škof. In v tem smislu deluje in uboga. Sicer pa vsakemu, kdor se hoče po ceni, a trajno — navzeti sovraštva do škofa in do katoliškega gibanja, priporočamo — „Novice“.

(Nemški viteški red.) Z Dunaja se nam piše: Nj. ces. vis. nadvojvodi Viljemu došlo je iz Rima pismo z lastnoročnim podpisom sv. očeta Leona XIII. v katerem se sv. oče zahvaljuje za čestitke izražene po deputaciji nem. reda ter za dar in najmilostivejšo podeljujejo vsem udom omenjenega reda sv. blagoslov.

(Iz celovške škofije.) Sprejel se je v celovško škofijo čast. g. o. Fr. Turek O. S. B. iz St. Lambrehta in namestil kot provizor v St. Jakobu v Leški dolini. — Umrli je dne 19. marca čast. gospod J. Hipparch, zlatomašnik in župnik v St. Lorencu. — Letošnji občni zbor podpornega društva za duhovnike krške škofije (St. Modestus-Verein) se bode vršil dne 13. aprila 1893 v Celovcu ob 11. uri dopoldne v dvorani rokodelskih pomočnikov.

(Zahvala.) Prevzvišeni visokočastiti knezoškof dr. Jakob Missia blagovolili so darovati za popravo naše farne cerkvi veliki dar 150 gld. — V imenu vseh faranov jim polni hvaležnosti ponižno kličemo: Bog povrni! — Zaplana 30. marca 1893. France Jereb, Andr. Petkovšek, ključarja, Jos. Skofic, župnik.

(Pogreba vč. g. Vinc. Mayr-ja) velikonočno nedeljo popoldne v Cerkljah se je udeležilo jako mnogo ljudi. Dasi v praznik, je vendar prihitelo 15 duhovnikov posloviti se od svojega stanovskega tovariša, ki je v celem svojem življenju bil vsem sosednim duhovnikom v vseh ozirih najboljši prijatelj in — duhovni oče. S Selc, koder je blagi rajni 29 let deloval, prihitelo je mnogo njegovih častilcev počastiti svojega častnega občana. Položila mu je občina tudi lep venec na rakev. Osmi dan bo prihodnji v torek ob 8. v Cerkljah.

(Delavske hiše v Kočevju.) Vodstvo trboveljske družbe za premog sezidalo bo v Kočevju štirinajst hiš za delavce, vsaka hiša bo imela stanovanj za štiri družine. Delo je od vodstva prevzel stavbeni mojster g. Viljem Treo, ki mora hiše popolnoma izdelati do 31. avgusta t. l.

(Iz Solkana) se nam piše: „Slovenec“ je prinesel v svoji 55. številki dne 9. marca o tukajšnjih občinskih volitvah dopis iz Gorice, v katerem se nahaja marsikaj resničnega o hudem volilnem boju v Solkanu dne 1. in 2. marca. A ker se v onem dopisu nahaja tudi oseben napad na gosp. Alojzija Baderja in ker se od neke strani podtika ta napad meni, zato prosim slavno vredništvo, naj blagovoli objaviti, da se nikakor ne vjemam s tem, da se gospodu Baderju očita „piškava katoliška zavest“ in da se opozarja naša duhovščina, naj si zapomni, da je Bader volil tudi za nekatere moze nasprotnne stranke. — Gospod Bader je meni znan kot vesten katoličan, poštenjak in stanoviten dobronik in podpiratelj naših domačih dobredelnih katoliških zavodov.

V Solkanu, dne 29. marca 1893.

Janez Ev. Kolavčič, župnik.

(Pianist g. Anton Foerster ml.) nastopil je dne 17. sušca v Berlinu. Na vzporedu bila sta dva koncerta za glavir in orkester, Bethovenov v G-duru in H. pl. Bronsarov v fis-molu ter solo-kompozicije Fr. Lisztove. Igral je, kakor čitamo v „Reichsanzeiger-u“, dovršeno lepo. Seznanili smo se, pravi ta list, z mladim, izredno nadarjenim pianistom, ki si je po svojih nastopih v mestih kakor Bremen, Magdeburg, Halle, Dessau, Jena, Weimar, Lipsko in dr. pridobil v kratkem spoštovanje ne samo umetnikov, ampak tudi občinstva, kajti on nikakor ne zaostaja za najznamenitejšimi pianisti sedanje dobe. Dovršena tehnika, ki premore težave z občudovanja vredno sigurnostjo in krasen udar, ki izvalja dragocenemu klavirju po vseh registrih od najburnejega fortissima do najnežnejega pianissima razkošne zvoke, so glavna dika tega mladega umetnika. — „Berliner Tageblatt“ omenja med drugim, da gre soditi po tega umetnika fenomenalni nadarjenosti, da bo v kratkem prvi med sedanji pianisti in da ga divi vse, kar je potrebno, da si izseče stopinje do slave. — „Nationalzeitung“ piše: Anton Foer-

ster bil je „Löwe des Tages“. Prvič predstavil se je le-ta v virtuoza dozoreli pianist Berlinu, a žel je takoj neomejeno velikanški uspeh, ki je bodočnosti njegovi najboljši omen. Tehnika mladega umetnika nosi pečat zrelosti, nič se mu ne pokvari; tudi v najtežavnih pasažah ne. Pripominja nam pa njegova eksaktna in graciozna igra slavnega Staudenhagena, kajti ista je bleščeča in fascinira po spretnosti v staccatu, oktavah, pasažah i. t. d. Kdor igra v vsakem detailu tako briljantno in čisto, odjadraj smelo na visoko morje, ker ni se mu zbatil skalovja.

Društva.

— (Posojilnica v Vitanju,) zadruga z neomejenim poročtvom, je objavila poročilo in račun za tretje upravno leto. — Koncem l. 1892 je bilo 349 zadružnikov, ki imajo v deležih 1778 gld.; posojil je bilo danih 74.033 gld. 57 kr., hranilnih vlog je za 72.633 gld. 76 kr. od 332 vložnikov. — Od čistega dobička se je dalo dijaški kuhinji v Celju 10 gld., katol. podpornemu društvu v Celju 10 gld., družbi sv. Cirila in Metoda 10 gld., za popravo podružnice Matere Božje v Vitaniu 10 gld. — Hranilne vloge se sprejemajo po 5 odstotkov, posojila se dajejo, in sicer le zadružnikom, po 6 odstotkov. — Uraduje se vsak četrtek od 9. do 1/2 12. ure. — Načelnik posojilnice je župnik gospod Josip Žičkar; odborniki gg.: Fr. Jankovič, Florijan Jeseničnik, Jak. Grile, Len. Hrustel.

Telegrami.

Rim, 3. aprila. Kardinal Apolloni je danes umrl.

Pariz, 3. aprila. Carnot je naročil učnemu ministru Dupuy-u, da sestavi novo ministerstvo Dupuy-u, da sestavi novo ministerstvo. Misli se, da Peytral prevzame finančno ministerstvo. Develle, Viger-Viette, Loizillon, Reinier in Alcasse pa obdržé prejšnje portfelje.

Pariz, 3. aprila. Ker se je Poineares branil prevzeti finančno ministerstvo, je Meline odklonil sestavo ministerstva.

Pariz, 4. aprila. Ker se brani Peytral prevzeti finančno mnisterstvo je Dupuy odklonil sestavo nove vlade.

Nancy, 3. aprila. Včerajšnjo noč bil je mej francoskimi in laškimi delavci rudnika ludreškega krvav pretep. Jeden Francoz bil je z nožem zaboden. Dva Italijana, brata Castagne, kot glavna napadovalca, so zaprli.

Lizbona, 3. aprila. Ogenj je včeraj uničil Malo gledališče in sosedna poslopja. Škode je veliko. Človek ni nobeden mrtev.

Manilla, 3. aprila. Strašen ogenj je v Manilli uničil 4000 hiš. Pet oseb poškodovanih.

Novi York, 2. aprila. Mestice Galena v Marylandu je pogorelo. Več oseb je zgorelo. Na stotine ljudij je brez strehe.

Rio de Janeiro, 3. aprila. Vladne čete zgubile so v boju pri Alegretu v pokrajini Rio grande do Sul 500 mož.

Vsebina IV. zvezka:

1. Anton Martin Slomšek, Pri Slomškovih svčanosti v Mariboru, dec. 2. sv. čena 1893. l. 1. s. 1. avoril dr. Anton Medved. 2. Srebrna kupa. Zložil Anton Medved. 3. Kampanskemu dečku. Zložil M.

Opeka. 4. Iz nove dōbe. Spisal Ivan Sovrān. 5. Vaški pohajač. Povest. — Spisal Podgoričan. 6. Naša pesen. Zložil Ant. Hribar. 7. Ingov pir. Epična pesem. — Spisal Bogdan Vened. 8. Is Novega Mesta v Bosne. Piše dr. J. Marinko. 9. Na jutrovem. Potopisne in narodopisne črtice. Spisal dr. Fr. L. 10. Slovestvo: A. Slovensko. B. Hrvaško. C. Češko. D. Poljsko. — 11. Razne stvari. — Slike: 1. Konstantin premaga Maksencija. (Slika Rafaelova v Vatikanu). 2. Henryk Sienkiewicz, pisatelj povesti „Z ognjem in mečem“. 3. Anton Martin Slomšek, knezoškof lavantinski. 4. Žalostna Mati Božja. (Naslikal † Jurij Šubic). 5. Jezusa devajo v grob. (Slika Rafaelova). 6. „Velikonočni blagoslov“. (Narisal Jurij Šubic). 7. Ovet čajevega grma (Camelia thea). (Po fotografiji). 8. Bosanski kavedžija. (Po fotografiji). 9. Piramide gizejske. (Za „Dom in Svet“ narisal J.) 10. Most čez Nil pri Kajiri. (Po fotografiji Al. Beera). 11. Prizor s ceste, ki vodi k piramidam. Po fotografiji Al. Beera).

Umrli so:

30. marca. Genovefa Kovač, žena napovedovalca mrličev, 36 let, sv. Petra cesta 14. jetika.

V bolnišnici:

29. marca. Marija Ižanc, šivilja 45 let, pleuritis & pneumonia. — Marija Pogačar, tesarjeva žena, 62 let, plućnica.

30. marca. Anton Konec, delavec, 26 let, emphysema thoracis sin.

31. marca. Marija Korenčič, mizarjeva žena, 50 let, srčna hiba.

1. aprila. Frane Cerar, dninarjev sin, 10 mesecev, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju				
7. u. jut.	739.3	4.6	sl. svzh.	del. jasno		
2. u. pop.	740.4	12.0	m. svzh.	del. oblak.	0.00	
9. u. zveč.	741.8	5.8	brezv.	jasno		
7. u. jut.	742.4	0.2	sl. svzh.	jasno		
3. u. pop.	740.2	14.0	"	"	0.00	
9. u. zveč.	740.0	5.8	brezv.	"		

Srednja temperatura obeh dni 7.6° in 3.5°, oziroma za 5.2 nad in 1.9° pod normalom.

Tuji.

29. marca

Pri **Maliču**: Pick, trgovec, in Schmidt, zasebnik, z Dunaja. — Storzbenz, trgovec, iz Starega Trga. — Baumgartner, trgovec, in Klein, potovalec, iz Budimpešte. — dr. Treo, odvet. kand., iz Celja. — baron Falke pl. Lillenstein, sod. pristav, iz Konjice.

Na prodaj je hiša z lepim vrtom, plivami in senčeti. Hiša je nova, v najlepšem kraju v **Škofji Loki**, pripravna za kremo, kupujejo na tedi za penzioniste. — Več se izve pri lastniku **Francon Fajkarju** v Škofji Loki št. 19, 1893-1.

Pri zlatem drž. jabolku.

J. Pserhofer,

Zum goldenen Reichsapfel.

Le karnar,

44 12-7

Dunaj, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne krog-

zdravilno sredstvo proti zapretju. Od teh kroglice velja: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovanej pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštne prosto pošiljativjo: 1 zavoje kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Manj nego jeden zavoje se ne more odposlati). — **Prosi se, da se zahtevajo izrečno Pserhoferja kri čistilne kroglice** in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat **J. Pserhofer** in sicer v rdeči barvi.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljativjo 65 kr. — **Trpotčev sok**, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd., 1 steklenica 50 kr. — **Ameriška maža za protin** 1 gld. 20 kr. — **Prašek proti potenju nog**, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljativjo 75 kr. — **Balzam za gušo**, 1 flakon 40 kr., s frankovano pošiljativjo 65 kr. — **Zdravilna esenca (Praške kapljice)**, proti spr. jenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd., 1 steklenica 22 kr. — **Angleški čudezni balzam**, 1 steklenica 50 kr. — **Fijakarski prašek**, proti kašlju itd. 1 škatlja 35 kr., s frankovano pošiljativjo 60 kr. — **Tannochinin-pomada**, J. Pserhoferja, najboljšo sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatljica 2 gld. — **Univerzalni obliž**, prof. Stuedel-a, sredstvo primerno ranam, oteklinam itd. 1 lonček 50 kr., s frank. pošiljativjo 75 kr. — **Univerzalna čistilna sol**, A. W. Bullrich-a, domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 zavitek 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznane tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbe.

Pošiljativje po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa tudi proti povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poština dosti nižja, nego pri pošiljativah s povzetjem.

Dunajska borza.

Dné 4. aprila.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 85 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 " 70 "
Zlata renta 4%, davka prosta	117 " — "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 95 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	995 " — "
Kreditne akciije, 180 gld.	356 " 60 "
London, 10 funtov strl.	121 " 55 "
Napoleonidor (20 fr.)	9 " 66 "
Cesarški cekini	5 " 75 "
Nemških mark 100	59 " 50 "

Dné 1. aprila.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 75 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 " 45 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	167 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	198 " — "
Zastavna pisma avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	98 " 70 "
Zastavna pisma	100 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	201 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " — "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	140 gld. — "
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	19 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	— " — "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " 25 "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	74 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	160 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2950	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	— " — "
Papirnih rubeljev 100	126 " 25 "

List „Mercuri“.

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odličnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljativjo vred gld. 2.60.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za doseg

kolikor mož visokega obrestovanja

pri najpopolnejši varnosti

naloženih glavnice.